

Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w 2 kwartale 2023 r.

25.09.2023 r.

5,5%

Wzrost liczby przekroczeń granicy Polski w 2 kwartale 2023 r. w stosunku do 2 kwartału 2022 r.

W 2 kwartale 2023 r. odnotowano wzrost ruchu granicznego cudzoziemców o 2,3% i Polaków o 10,2% w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku.

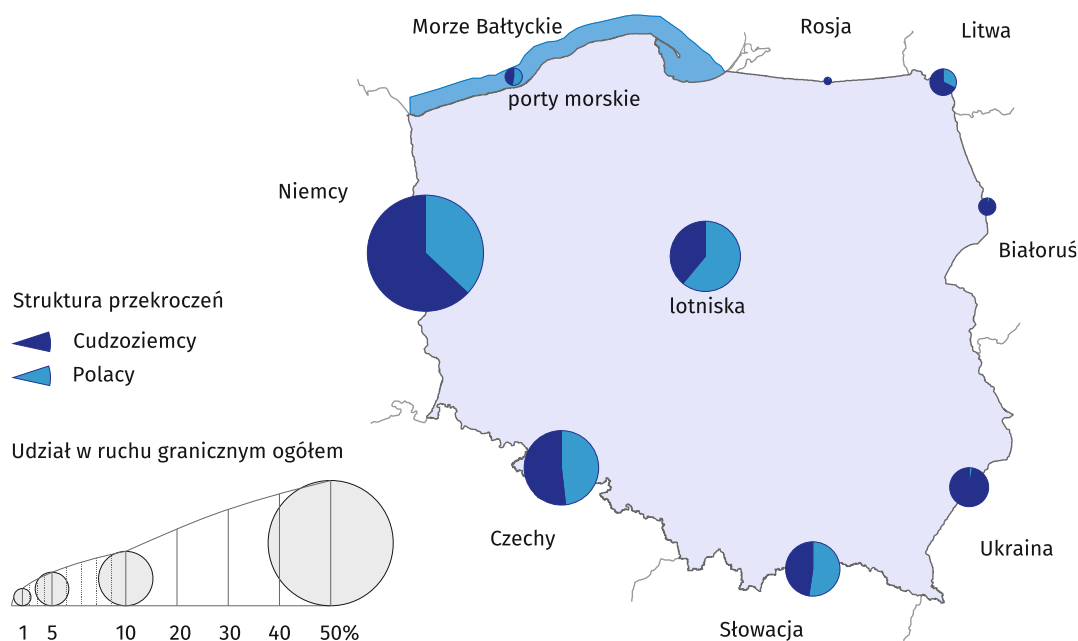
Wartości towarów i usług zakupionych w tym okresie przez cudzoziemców w Polsce oraz towarów i usług zakupionych przez Polaków za granicą były większe niż w 2 kwartale 2022 r., odpowiednio o 17,1% i o 25,7%.

Ruch graniczny

W 2 kwartale 2023 r. liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 75,8 mln osób. W ogólnej liczbie przekroczeń granicy cudzoziemcy (nierezydenci) stanowili 57,7%, a mieszkańcy Polski (rezydenci) – 42,3%. Ruch graniczny (z Polski i do Polski) był większy o 4,0 mln przekroczeń w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. W stosunku do poprzedniego kwartału ogólna liczba przekroczeń wzrosła o 26,4% (cudzoziemców o 27,8%, a Polaków o 24,5%).

W omawianym kwartale 75,1% ogółu przekroczeń dotyczyło granicy lądowej Polski z krajami Unii Europejskiej (UE), 17,0% granicy na lotniskach, 7,3% zewnętrznej granicy lądowej UE i 0,6% granicy morskiej.

Mapa 1. Ruch graniczny osób (z Polski i do Polski) według odcinków granic w 2 kwartale 2023 roku

W strukturze ruchu granicznego na granicy lądowej największy udział miały przekroczenia odcinka granicy z Niemcami (51,7%), następnie z: Czechami (23,4%), Słowacją (12,4%), Ukrainą (7,6%), Litwą (3,6%), Białorusią (1,1%) i Rosją (0,2%).

W 2 kwartale 2023 r. liczba przekroczeń granicy Polski przez cudzoziemców i Polaków była większa zarówno w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku, jak i w porównaniu z 1 kwartałem 2023 r.

W strukturze przekroczeń granicy Polski przeważali cudzoziemcy

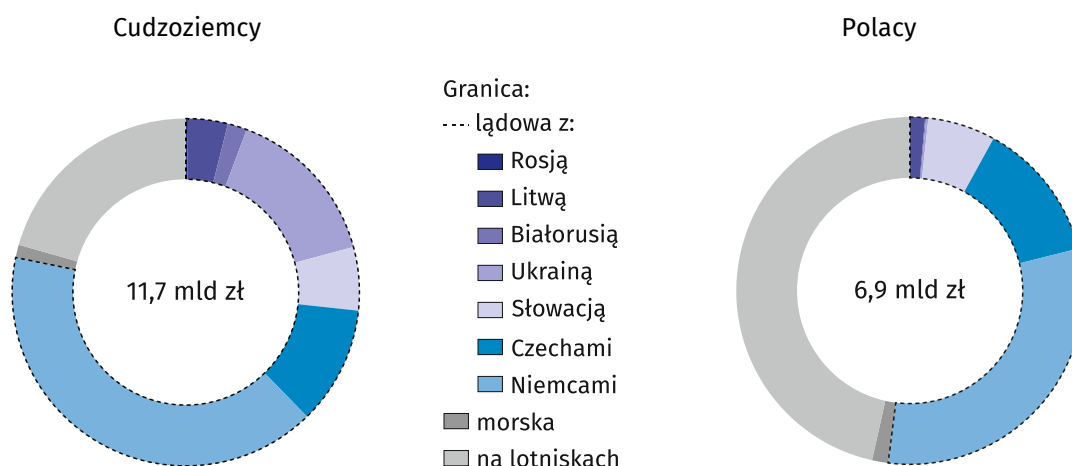
Wśród cudzoziemców przekraczających poszczególne odcinki lądowej granicy Polski dominowali obywatele kraju sąsiadującego, na przykład: na granicy z Ukrainą – obywatele Ukrainy (96,6%), a na granicy z Białorusią – obywatele Białorusi (91,2%).

Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą

Wartość towarów i usług zakupionych w Polsce przez cudzoziemców w 2 kwartale 2023 r. ukształtowała się na poziomie 11,7 mld zł, natomiast wydatki poniesione w tym okresie za granicą przez mieszkańców Polski wyniosły 6,9 mld zł. Było to odpowiednio o 17,1% i o 25,7% więcej niż w analogicznym kwartale poprzedniego roku. W stosunku do poprzedniego kwartału wydatki cudzoziemców były większe o 31,8%, a Polaków wzrosły o 24,8%.

Wartość zakupionych towarów i usług, zarówno przez cudzoziemców w Polsce jak i przez Polaków za granicą, była większa niż w 2 kwartale 2022 r.

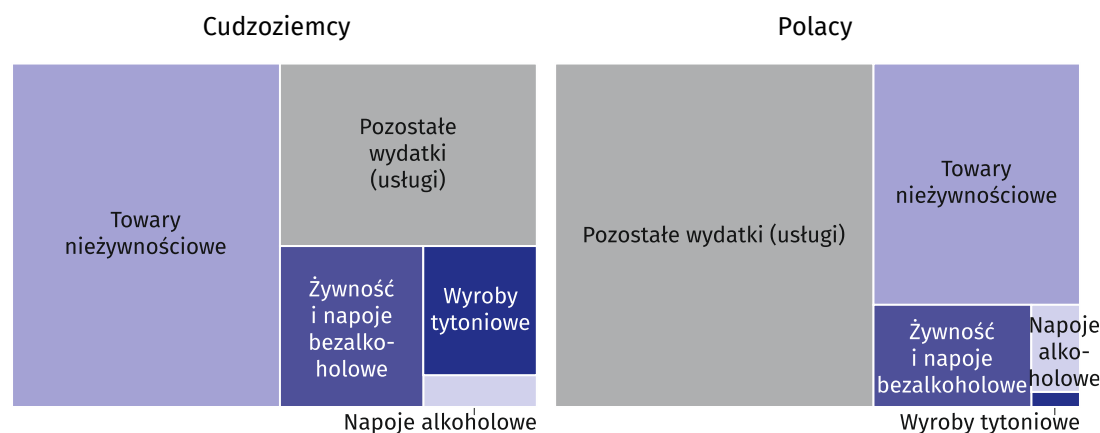
Wykres 1. Struktura wydatków ogółem cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą według odcinków granic w 2 kwartale 2023 roku

W strukturze wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających lądową granicę w 2 kwartale 2023 r. największy udział miały wydatki przekraczających granicę z Niemcami (51,8%), następnie z: Ukrainą (19,3%), Czechami (14,1%), Słowacją (7,6%), Litwą (4,7%), Białorusią (2,3%) i Rosją (0,2%).

W przypadku mieszkańców Polski, przekraczających lądową granicę kraju, największe wydatki za granicą ponieśli przekraczający granicę z Niemcami (59,5%), następnie z: Czechami (25,2%), Słowacją (12,1%), Litwą (2,7%), Ukrainą (0,4%), Białorusią i Rosją (po 0,1%).

Wykres 2. Struktura wydatków ogółem cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą według grup asortymentowych w 2 kwartale 2023 roku

Cudzoziemcy przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski na zakup towarów nieżywnościowych przeznaczali 78,7% swoich wydatków, na żywność i napoje bezalkoholowe – 13,3%, a na pozostałe wydatki (usługi) – 7,9%.

Mieszkańcy Polski, przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski, większość wydatkowanych za granicą środków (59,3%) przeznaczyci na zakup towarów nieżywnościowych, na pozostałe wydatki (usługi) – 19,2%, a na żywność i napoje bezalkoholowe – 9,8%.

Największy odsetek (54,0%) w strukturze wydatków ogółem poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających wewnętrzną granicę UE w 2 kwartale 2023 r. stanowiły wydatki na towary nieżywnościowe. Znaczny udział w strukturze wydatków nierezydentów miały pozostałe wydatki (usługi) – 17,3% oraz wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe – 13,6%. Z kolei w strukturze wydatków poniesionych za granicą przez mieszkańców Polski dominowały pozostałe wydatki (usługi) – 42,5% i towary nieżywnościowe – 40,6%. Na żywność i napoje bezalkoholowe Polacy przeznaczyci 12,9% swoich wydatków.

Tablica 1. Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w 2 kwartale 2023 roku

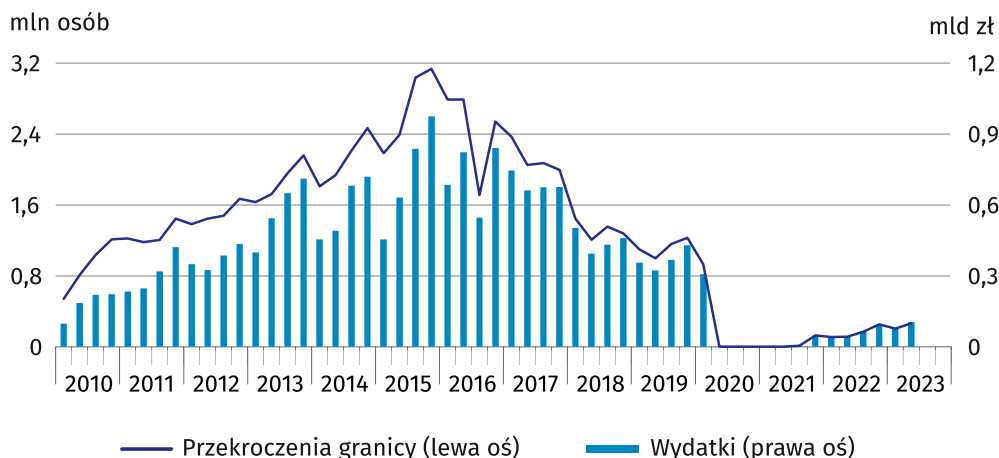
Granica	Ruch graniczny ^a				Wydatki			
	cudzoziemców		Polaków		cudzoziemców		Polaków	
	w mln osób	2 kw. 2022 =100	w mln osób	2 kw. 2022 =100	w mln zł	2 kw. 2022 =100	w mln zł	2 kw. 2022 =100
Ogółem	43,72	102,3	32,06	110,2	11 742,3	117,1	6 927,4	125,7
lądowa	38,47	99,4	23,95	103,8	9 182,6	111,2	3 597,6	115,1
zewnętrzna UE	5,35	110,6	0,18	104,9	2 003,3	117,2	19,5	89,6
z: Rosją	0,12	189,3	0,02	258,9	21,9	178,3	2,9	103,1
Białorusią	0,63	84,4	0,03	65,5	212,5	94,7	3,8	65,7
Ukrainą	4,60	114,3	0,13	112,0	1 768,9	120,1	12,9	97,1
wewnętrzna UE	33,12	97,8	23,77	103,8	7 179,3	109,7	3 578,0	115,3
z: Litwą	1,54	104,1	0,74	105,5	430,2	117,2	98,7	107,7
Słowacją	3,70	94,5	4,06	103,0	695,4	103,0	435,1	106,3
Czechami	7,56	99,3	7,03	101,7	1 294,4	115,8	904,9	120,8
Niemcami	20,32	97,4	11,94	105,3	4 759,2	108,5	2 139,3	115,4
morska	0,22	100,7	0,25	104,1	135,0	119,7	107,3	107,0
na lotniskach	5,03	132,9	7,86	136,0	2 424,7	146,4	3 222,5	141,1

a Z Polski i do Polski.

Zróżnicowanie wydatków, w tym także pod względem struktury asortymentowej, występowało wśród przekraczających poszczególne odcinki granic cudzoziemców oraz Polaków. Związane jest to, m.in.: ze sposobem podróżowania, celem podróży, długością pobytu czy też opłacalnością dokonywania zakupów za granicą.

W 2 kwartale 2023 r. w ramach małego ruchu granicznego (MRG) odnotowano 262,7 tys. przekroczeń przez cudzoziemców granicy Polski z Ukrainą. W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku był to ponad 2-krotny wzrost przekroczeń w ramach MRG, a w stosunku do poprzedniego kwartału wzrost o 30,3%. Wartość wydatków poniesionych przez cudzoziemców przekraczających granicę w ramach MRG w 2 kwartale 2023 r. wyniosła 103,6 mln zł.

Wykres 3. Mały ruch graniczny cudzoziemców na granicy polsko-ukraińskiej według kwartałów

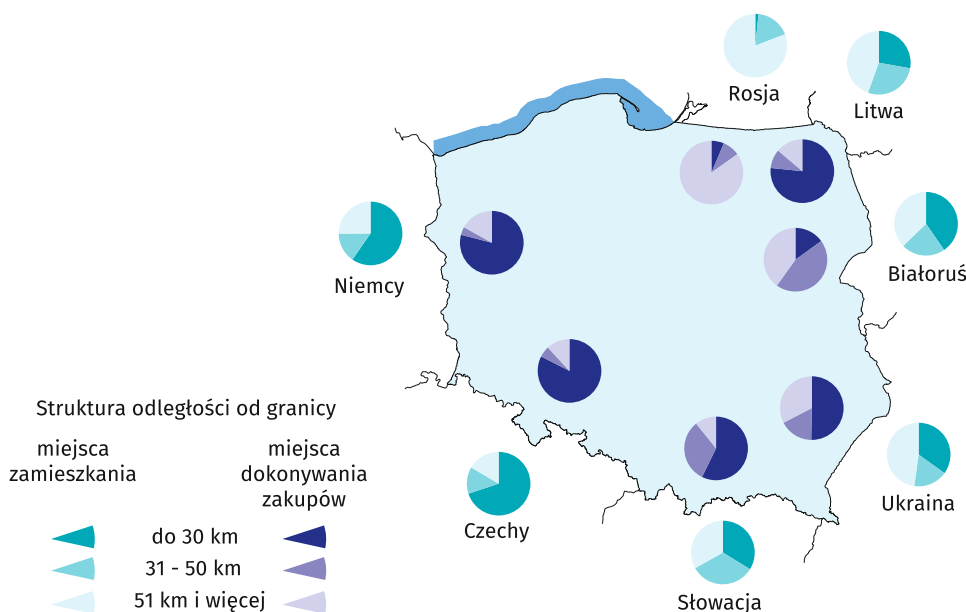

W 2 kwartale 2023 r. mały ruch graniczny stanowił 5,7% przekroczeń przez cudzoziemców lądowej granicy Polski z Ukrainą

Zasięg oddziaływania granicy

Z przeprowadzonych badań wynika, że przekraczający w 2 kwartale 2023 r. lądową granicę Polski, zarówno cudzoziemcy jak i Polacy, byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy – 72,0% cudzoziemców i 72,7% Polaków, w tym 54,5% cudzoziemców i 58,9% Polaków mieszkało w pasie do 30 km od granicy.

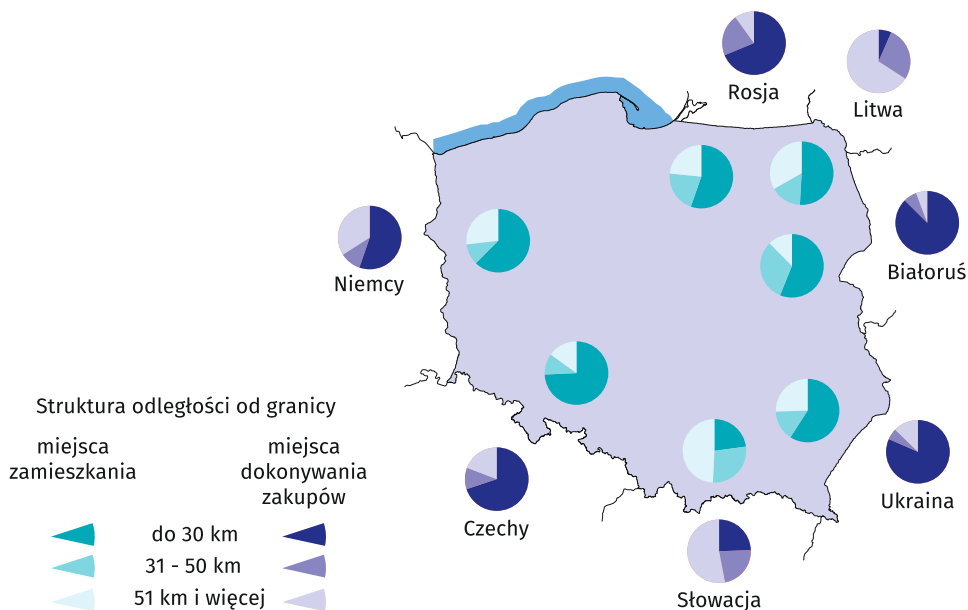
Mapa 2. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie przekroczeń odcinków granicy przez cudzoziemców w 2 kwartale 2023 roku

Zarówno cudzoziemcy, jak i Polacy przekraczający lądową granicę Polski byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy

W przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski 52,8% cudzoziemców oraz 77,1% Polaków przekraczających lądową granicę Polski mieszkało w pasie do 50 km od granicy, a w przypadku wewnętrznej granicy UE odpowiednio 75,1% i 72,7%.

Mapa 3. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie przekroczeń odcinków granicy przez Polaków w 2 kwartale 2023 roku

Większość cudzoziemców dokonywała zakupów w pasie do 50 km od granicy. W przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – było to 65,2% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej UE – 85,1%. Z kolei odsetek Polaków dokonujących zakupów w pasie do 50 km od granicy zewnętrznej wyniósł 88,9% ogółu przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej – 66,4%.

Większość, zarówno cudzoziemców, jak i Polaków przekraczających lądową granicę Polski, dokonywała zakupów w odległości do 50 km od granicy

Uwagi metodyczne

1. Prezentowaną informację opracowano na podstawie wyników badań „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach” ujętych w Programie badań statystycznych statystyki publicznej. Metodologia badań została opracowana przez Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Sportu i Turystyki. Badania prowadzone od 2014 r. są wynikiem integracji czterech badań, w tym „Badania obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski”.
2. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) do Polski oraz ruchu pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej w 2 kwartale 2023 r. było realizowane w terenie przez ankierów statystycznych. Wyniki badania opracowano również z wykorzystaniem innych źródeł danych. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) obejmuje wyjeżdżających z Polski przez wewnętrzną i zewnętrzną granicę UE na terenie Polski. Badaniu nie podlegają osoby przebywające w Polsce powyżej 1 roku, z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych. Dane dotyczące wydatków poniesionych przez cudzoziemców (nierezydentów) w Polsce uwzględniają także towary zakupione w Polsce w celu odsprzedaży w kraju nierezydenta. Badaniem ruchu granicznego (w obu kierunkach – z Polski i do Polski) objęte są osoby i pojazdy przekraczające granicę Polski z krajami Unii Europejskiej na wybranych drogowych przejściach granicznych.
3. Badanie uczestnictwa Polaków (rezydentów) w podróżach prowadzone jest w gospodarstwach domowych, w cyklu kwartalnym (w miesiącu następnym po kwartale), przy wykorzystaniu przede wszystkim metody telefonicznej. Badaniu nie podlegają osoby przebywające za granicą powyżej 1 roku, z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych. Prezentowane dane dotyczące wydatków rezydentów poniesionych za granicą obejmują wydatki finansowane tylko ze środków własnych (nie są wliczane wydatki finansowane przez zakład pracy oraz inne osoby i instytucje), uwzględniają także towary zakupione za granicą w celu odsprzedaży w Polsce.
4. Dane o ruchu granicznym na zewnętrznej granicy UE na terenie Polski pochodzą z Komendy Głównej Straży Granicznej i dotyczą liczby przekroczeń granicy. Osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy przekracza tę granicę. Dane obejmują wszystkie przejścia graniczne (drogowe, kolejowe i rzeczne).
5. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego weszła w życie 1 lipca 2009 r.
6. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Federacją Rosyjską o zasadach małego ruchu granicznego weszła w życie 27 lipca 2012 r. Od 4 lipca 2016 r. pozostaje ona zawieszona.
7. Zasady przekraczania granicy na poszczególnych przejściach granicznych precyzuje Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie czasowego zawieszenia lub ograniczenia ruchu granicznego na określonych przejściach granicznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 435 z późn. zm.).
8. W niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem” ze względu na zaokrąglenia danych. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w opracowaniu. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.
9. Prezentowane dane mają charakter wstępny.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Rzeszowie

Dyrektor Marek Cierpiat-Wolan
Tel.: 17 853 52 10, 17 853 52 19

Wydział Współpracy z Mediami

Tel.: 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

Rzeczposzechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS

Karolina Banaszek
Tel.: 695 255 011

stat.gov.pl

@GUS_STAT

@GlownyUrzadStatystyczny

gus_stat

glownyurządstatystycznygus

glownyurządstatystyczny

Powiązane opracowania

[Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w 2021 r.](#)

[Turystyka w 2022 r.](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Cudzoziemcy](#)

[Nierezydenci](#)

[Rezydenci](#)

[Mały ruch graniczny](#)